

Preprečevanje širjenja nalezljivih bolezni v vrtcu

Večina staršev se zaveda, kako pomembna je vključitev otroka v skupino za njegov socialni razvoj. Kljub temu se pa nekateri bojijo, da bo njihov otrok v vrtcu pogosteje bolan. Statistika je pokazala, da otroci, stari manj kot 5 let, zbolijo v kolektivnem varstvu 12 x v enem letu, 9 x če je brat ali sestra v kolektivnem varstvu, 6–8 x pa če je varstvo individualno. Obolevanja v vrtcu se zaradi značilnosti malčkov v celoti ne moremo izogniti.

VZROKI ZA OBOLEVANJA

1. Večja izpostavljenost različnim mikrobom

Večje število otrok v skupinah omogoča mešanje različnih mikrobov. Malčki so v tesnem stiku med sabo in z vzgojiteljico, ter spoznavajo svet okrog sebe s prijemanjem z rokami in okušanjem z usti. Tako mikrobi vstopajo v organizem, kakor tudi v njegovo okolico neposredno ali preko predmetov. Poleg tega pa na začetku malčki še nimajo usvojenih osnovnih higienskih navad (ne umivajo pravilno rok, nezaščiteni kašljajo in kihajo, slinijo roke in igrače).

2. Neimunost

Otrok, ki še ni bil v stiku z različnimi mikrobi, še ni izoblikoval odpornosti proti njim. Le-ta se izoblikuje šele ob prvem stiku z mikrobi.

3. Nezrelost imunskega sistema

Čim mlajši je otrok, bolj šibka in počasna je obramba pred mikrobi. Seveda pa višja starost ob vključevanju otroka v vrtec ne vpliva na druge vzroke za pogostejše obolevanje.

4. Psihični vzroki

Za mnoge otroke pomeni vstop v vrtec stres. T.i. »adaptacijski sindrom« zmanjša imunsko odpornost in poveča verjetnost okužbe.

Te vzroke je težko dokazati, vendar vzgojitelji in zdravniki opažajo, da otrok, ki se slabo počuti v okolju in je nesrečen, zboli hitreje in pogosteje.

NAJPOGOSTEJŠA OBOLENJA V VRTCU

Najpogosteje prebolevajo otroci virusne okužbe dihal, ki jih povzroča približno dvesto različnih virusov, zato je nemogoče, da bi zgradili obrambo proti vsem. Posledično se kot zaplet ob prebolevanju vnetja zgornjih dihal pojavljajo tudi vnetja ušes.

Črevesne virusne okužbe se v zadnjih letih pojavljajo pogosteje (rotavirusna driska). Vzrok je v načinu širjenja, t. j. preko predmetov (igrače, kljuke,...), otrokovih rok in rok negovalnega osebja ter po zraku.

Od otroških izpuščajnih bolezni se v vrtcu najpogosteje pojavljajo norice, redki primeri škrlatinke in peta bolezen. Vse ostale otroške bolezni so zaradi dobre precepljenosti naših otrok postale prava redkost.

Bolezni, ki sicer niso pogoste, se pa zaradi slabih higienskih navad malčkov lahko širijo na vrstnike, so še slinavka, gnojno vnetje očesne veznice, gnojna vnetja kože, pozabiti pa ne smemo tudi črevesnih parazitov (glist), garij in naglavnih uši.

PREVENTIVNI UKREPI V VRTCU

Osebe v vrtcu upoštevajo navodila zdravstveno higienskega režima za preprečevanje in omejitev širjenja nalezljivih bolezni. Najpomembnejše je redno in temeljito umivanje rok z milom. Za prehladom namreč najpogosteje zbolimo ravno zaradi dotikanja ust, nosu ali oči z okuženimi rokami.

Ukrepi v vrtcu so sledeči:

- dosledno izvajamo higienska načela in nadziramo umivanje rok;
- začasno prenehamo z umivanjem zob;
- igrače redno čistimo in po potrebi tudi razkužujemo;
- prostore pogosto zračimo;
- med ležalniki zagotovimo določen razmik;
- uporabljamo papirnate robčke in brisače za roke;
- uporabljamo izključno tekoče milo z dozatorjem in vodotesne podloge za previjanje otrok;
- prepovemo uporabo mehkih igrač oziroma predmetov iz blaga, ki jih ni mogoče stalno mokro čistiti;
- upoštevamo posebne ukrepe ob epidemiji;
- upoštevamo kriterije za zavrnitev otroka z bolezenskimi znaki.

V primeru večjega števila obolelih (epidemije), se po presoji organizatorja ZHR ter Nacionalnega inštituta za javno zdravje, opravi tudi dezinfekcija prostorov vrtca.

Kdaj lahko vzgojiteljica ali pomočnica vzgojiteljice odkloni otroka ali obvesti starše in ga napoti k zdravniku? Kadar ima otrok navedene znake:

- vročina, neobičajna utrujenost, razdražljivost, težko dihanje, neprestani jok;
- driska ali bruhanje (več kot 2 x dnevno);
- gnojni izcedek iz nosu s kuhanjem in kašljanjem;
- gnojno vnetje oči ali kože;
- razjede v ustih s slinjenjem;
- izpuščaji z ali brez vročine;
- kašelj v napadih z zariplostjo;
- prisotnost uši, glist ali garij;
- boleče grlo in otečene bezgavke.

OBVEZNOSTI STARŠEV V PRIMERU BOLEZNI OTROKA

- vrtec čim prej obvestite o vrsti nalezljive bolezni, za katero je zbolel vaš otrok;
- ko vas vrtec obvesti o otrokovi bolezni, je potrebno priti otroka čim prej iskati;
- otrok sme ponovno v vrtec, ko je zdrav in vsaj 2 dni nima vročine, ko vsaj 1 dan ne bruha, ter ko vsaj 1 dan nima več driske.

Bolan otrok ne sodi v vrtec; pa ne le zaradi širitve bolezni in okužb, ampak predvsem zato, ker takrat potrebuje počitek, mir, skrbno nego in pozornost. Vsega tega v vrtcu ne more biti deležen v zadostni meri.

Začasna izključitev je torej najboljši ukrep za preprečevanje širjenja bolezni.

V kolikor se po preboleli bolezni vrne v vrtec otrok, ki mora jemati še zdravila, mu jih strokovna delavka ne sme dajati.

PREVENTIVNI UKREPI DOMA

Tudi starši lahko veliko pripomorejo, da otroci manj pogosto obolevajo, in sicer z naslednjimi ukrepi:

- otrok naj čim prej usvoji dobre higienske navade, zlasti umivanje rok in osebno higieno;
- poskrbimo za krepitev zdravja otroka, z dovolj gibanja, telesnim utrjevanjem, sprehodi v naravi tudi v slabem vremenu;
- v prostorih, kjer so otroci, naj se ne kadi;
- otroka že zgodaj navajajmo na pravilno mešano prehrano;
- v vrtec ne vodimo otroka z znaki nalezljive bolezni ali otroka, ki je še kužen;
- pred vstopom v vrtec naj otrok opravi vsa priporočena cepljenja.

Za lajšanje težav majhnih otrok sta pogosto dovolj že tolažba in ljubezen. Če smo prepričani in verjamemo v ozdravljenje, prenašamo naš pozitiven odnos tudi na bolnega otroka.

Še noben otrok ni bil brez prehlada, kašlja, bolečine ali otroške bolezni!

Eden najboljših načinov za ugotavljanje, ali je otrokova bolezen zgolj blaga, je opazovanje njegovega obnašanja. Če nima nobene energije in zahteva veliko pozornosti, je najbolje, da ostane doma, če pa mu le teče iz nosu in se sicer zdi povsem brez težav, mu najverjetneje ne bo hudega, če gre med prijatelje.